

OMAN ELÄMÄNSÄ SANKARIT TAPAHTUMA

Kokkolan Kipparihallissa
21.5.2024

RRF 2 – Keski-Pohjanmaa

Hoidon ja palvelun suunnitelmallisuus – Niina Rintala

Heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat – Seija Häggdahl

”En edes tiennyt, että tällainen palvelu on olemassa!”

”Lääkkeitä ei ole varaa ostaa”

”Seuraava vammaistuki tulee ensi viikolla ja tilillä enää 5e rahaa”

”Sinulla taitaa olla diabetes, järjestetään aika asiantuntijahoitajalle”

”Verenpaineesi 150/110, tähän tulee kiinnittää huomiota”

Sisällysluettelo

1.	KOHDERYHMÄN TAVOITTAMINEN	4
2.	KOHDERYHMÄN VALINTA	5
3.	TAPAHTUMAN TOTEUTUS	5
4.	TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET	7
5.	LOPUKSI.....	8
6.	KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	8
7.	POHDINTA.....	9
8.	TAPAHTUMAAN OSALLISTUJAT	10
9.	MAINOSLEHTINEN	11
10.	HAASTATTELUKAAVAKE.....	12
11.	HYGIENIA KASSIN SISÄLTÄMÄT TUOTTEET.....	18
12.	INFO-TILAISUUDEN POWER POIN ESITYS	19
13.	KUVIA TAPAHTUMASTA.....	20

1. KOHDERYHMÄN TAVOITTAMINEN

Kuinka saada houkuteltua heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat alueemme asukkaat yhteen, tiedottaa heille tarjolla olevista matalan kynnyksen palveluista ja saada heidät palveluiden pariin?

Matalan kynnyksen palveluiden saaminen kohderyhmällemme näkyväksi ja tutuksi koettiin olevan mahdollista ruoka-avun yhteydessä, joten aloitimme tapahtuman suunnittelun 22.1.24 kahden (2) ison Keski-Pohjanmaan Kestävän Kasvun hankekokonaisuuden (heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat ja hoidon ja palvelun suunnitelmallisuus) yhteistyönä.

- Ruoka-apu-tapahtuman avulla pyrimme löytämään ne ihmiset, jotka eivät ole palveluiden piirissä mutta tarvitsevat apuamme
- He ovat syystä tai toisesta jääneet palveluiden ulkopuolelle
- Palveluiden löytäminen on heille haasteellista tai niihin pääseminen edellyttää digiosaamista sekä siihen soveltuvia laitteita
- Heillä on taloudellisia esteitä palveluiden saamiselle
- Omat voimavarat ovat vähissä tai heillä ei ole osaamista hoitaa omia asioita
- Haasteita on tuonut esimerkiksi erilaisten sairauksien aiheuttama toimintakyvyn vajaus

Tavoitteenamme oli tapahtuman avulla tuoda esille eri tahojen (hyvinvointialue, järjestöt, yhdistykset ja kaupunki) tarjoamia palveluita matalalla kynnyksellä, sekä tehdä erilaisia palvelu- ja hoitopolkuja näkyviksi ja ennen kaikkea tavoitettaviksi heikossa ja haavoittuvassa asemassa oleville. Pyrimme ruoka-apu tapahtumassa ohjaamaan ihmisiä ennaltaehkäisevän hoidon ja palveluiden pariin, ennaltaehkäiseviin tarkastuksiin sekä kontroleihin, ennen kuin ongelmat paisuvat kohtuuttoman suuriksi.

Ajoissa aloitettu hoito vähentää asiakkaan inhimillistä kärsimystä, lyhentää toipumisaikaa sekä on taloudellisesti kannattavampaa sekä asiakkaalle, että yhteiskunnalle.

2. KOHDERYHMÄN VALINTA

Heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten palveluiden kehittäminen kuuluu hankkeidemme tavoitteisiin ja siksi se valikoitui yhteiseksi teemaksemme. Laki velvoittaa meitä monialaiseen yhteistyöhön sekä yhteiseen palveluiden suunnitteluun, joten tavoitteemme oli tehdä tärkeää verkostoitumistyötä eri tahojen kanssa tapahtuman suunnittelusta alkaen.

Monialaisen yhteistyön merkitys heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien alueemme asukkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi on erittäin tärkeää, varsinkin tässä kansallisessa/ taloudellisessa tilanteessa ennaltaehkäisevä työ on erittäin merkityksellistä. Kuntien ja järjestöjen tarjoama virikkeellinen ja ennaltaehkäisevä toiminta voi siirtää sekä ehkäistä julkisen puolen raskaiden ja kalliiden palveluiden tarvetta. Panostamalla ennalta ehkäisevään toimintaa voimme kohdentaa raskaampien palveluiden resurssien oikein kohdentumista, työmme on taloudellisesti kannattavampaa niin asiakkaalle kuin yhteiskunnallekin sekä ennen kaikkea toimintamalli on asiakkaille / potilaille inhimillisempää.

3. TAPAHTUMAN TOTEUTUS

Ruoka-apu-tapahtuman **tavoitteena** oli heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien **palveluiden parantaminen, hoidon ja palveluiden suunnitelmallinen toteutuminen sekä hoidon ja palveluiden sekä -polkujen esiin tuominen**. Tapahtuman **tavoitteena oli tuoda esille etenkin matalan kynnyksen palvelut** alueemme heikossa ja haavoittuvassa asemassa oleville asukkaille. Päästäksemme tavoitteeseen ja löytääksemme kohderyhmän järjestimme Kokkolassa Kippari-hallissa 21.5 klo 10–14 **OMAN ELÄMÄNSÄ SANKARIT - Ruoka-apu-tapahtuman**.

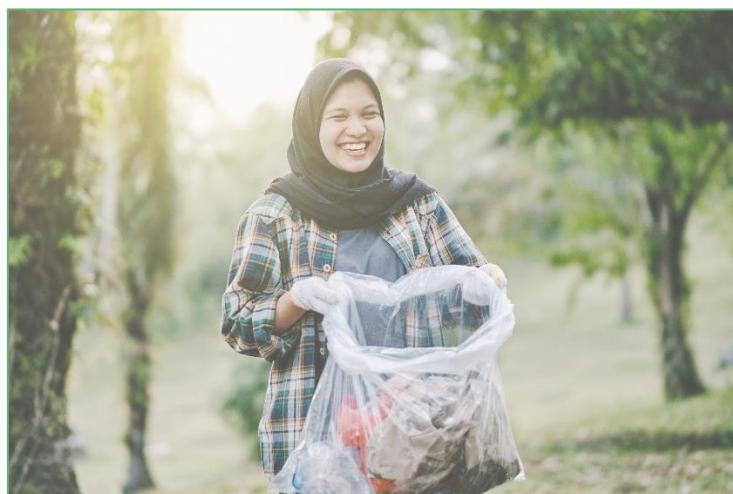
Kutsuimme tapahtumaan mukaan hyvinvointialueelta, järjestöistä, yhdistyksistä ja kaupungilta ennakoivia sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavat tahot tuomaan esiin matalan kynnyksen palveluita ja ennen kaikkea mahdollisimman lähelle kohderyhmään kuuluvia asiakkaita. Järjestimme kutsutuille kaksi (2) samansisältöistä tiedotus- ja perehdytystilaisuutta tapahtumasta. Infotilaisuuksissa oli mukana yhteensä 51 tapahtumaan osallistuvien tahojen edustajaa. Infotilaisuudesta tehtiin myös tallenne, jota välitettiin heille, jotka olivat estyneitä osallistumaan näihin tilaisuuksiin. Infotilaisuuden Powerpoint-esitys liitteenä raportin lopussa.

Heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tavoittamiseksi jalkauduimme kutsuttuina paikallisten yhdistysten ruokajako-tapahtumiin, ja jaoimme tapahtumamme esitteitä suoraan asiakkaille.

Esitteitä jaettiin myös SPR:n toimesta. Lisäksi eri sote-alan ammattilaiset jakoivat esitteitä tapahtuman kohderyhmille. Esite liitteenä raportin lopussa. Pohdinnan jälkeen tulimme siihen tulokseen, että emme laita julkista kutsua tapahtumasta, jotta saamme kohdennettua markkinoinnin varmasti oikealle kohderyhmälle ja vältymme ruoka- ja muun avun päätyemisestä heille, jotka eivät sitä tarvitse.

Ruoka-apu-tapahtumaan kutsuimme mukaan avustustyötä tekeviä yhdistykset ja järjestöt, jotka suorittivat tapahtumassa kertaluontoisen, viikoittaisen ruokajakopäivänsä. Tapahtumaan saimme jaettavaksi lahjoituksena paikallisilta yrityksiltä myös ruokalahjoituksia, rahaa lahjakortteja varten (a`25 €), vaatteita ja leluja lapsille sekä kylmäsäilytystilat. Hankkeen varoilla investoimme jaettavaksi ns. hygieniakassit (sisältö kuvattuna raportin lopussa). Ruokajaon onnistumisen edellytyksenä oli, että saimme kylmäsäilytyksen vaativat elintarvikkeet asianmukaisesti varastoitua. Saimme lahjoituksena päiväksi käyttööme kylmäkuljetuskaluston, johon kuljetimme saamamme ruokalahjoitukset säilöön ennen pussittamista ja itse ruoka-apu tapahtumaa.

Tapahtumatilaan rakensimme esittelypöydistä ns. polun, jonka varrella hyvinvointialueen, yhdistysten, järjestöjen ja kaupungin ammattilaiset poimivat omaan kohderyhmäänsä kuuluvia potentiaalisia asiakkaita hoidon ja palveluiden pariin. Kuljettuaan tämän polun, asiakkaille tarjottiin ruokakassi (200 kpl), hygieniatuotteita sisältävä kassi (200 kpl), 25e lahjakortti (80 kpl) sekä lapsille leluja ja vaatteita. Tilaisuudessa tarjottiin asiakkaille myös muurinpohjalettuja ja kahvia. Tapahtuma tavoitti kohderyhmään kuuluvia asiakkaita noin 230 henkilöä. Polun kuljettuaan ja ruokakassit saatuaan kävijöitä pyydettiin vastaamaan kysymyksiin sote-palveluista. Kyselykaavake liitteenä.

4. TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET

Hankevaroin tehdyt hankinnat

Tilavuokra, Kipparihalli	40 € / tunti	160,01€
Esittelypöydät	5 € / kpl	200 €
EU- tarrat - lisätty tapahtumassa jaettaviin tuotteisiin, painettu EKE-tuotteella	3000 kpl	100 €
Hygieniatuotteet x 300 kpl		
- Pesuneste	1,08 €	324 €
- Hammastahna	0,38 €	114 €
- Kosteusvoide	1,50 €	216 €
- Terveys-side		349,27
- Tippasuoja, miehet		
- Kampa	0,72 €	216 €
Esite tapahtumasta – oma tuloste		Ei kustannuksia hankkeelle
Lahjakortit	Ahola Transport	Ei kustannuksia hankkeelle
Asiakkaille jaetut ruokakassit	Saimme kaikki lahjoituksina; Prisma, Minimani, Kpedu ym. + ruokaa jakavien yhdistysten omat kontaktit.	Ei kustannuksia hankkeelle
Yhteensä		1679,28

5. LOPUKSI

Ruokaa-apu tapahtuma sujui rauhallisissa merkeissä ilman minkäänlaista ryntäystä tai tungosta. Tapahtuman aikaikkuna oli kohtuullisen pitkä (4 h) ja tapahtuman tila, Kipparihalli, varsin suuri. Väkeä kulki tasaiseen tahtiin koko tapahtuman aukioloajan. Asiakkaat pysähtyivät ammattilaisten esittelypöytien ääreen saaden tietoa tarjolla olevista sote-palveluista sekä henkilökohtaiseen, ennaltaehkäisevään terveydenhoitoon liittyvistä asioista. Paikalla olleille järjestysmiehelle sekä ensiapuhenkilökunnalle ei päivän mittaan tehtäviä kertynyt.

Tapahtuma keräsi heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita enemmän, kuin mihin olimme varautuneet, joten ruokakassit loppuivat valitettavasti kesken. Leluja ja lasten vaatteita oli yli tarpeen ja lahjoitimme ylijääneet tavarat edelleen Hyvänmielen torille jaettavaksi.

Loppusiivousten yhteydessä kiersimme kiittämässä tapahtumaan osallistuneita ja saimme kiitosta lämminhenkisestä tapahtumasta. Esittelypöydissä kautta linjan kerrottiin olleen hyvin asiakkaita, ja ohjaamisia palveluiden pariin oli tapahtunut. Muutamia sairauksia oli myös ”saatu kiinni” mittaustulosten ja haastatteluiden perusteella ja asiakas ohjattu suoraan ammattilaisen vastaanotolle. Tämä kiteyttikin konkreettisesti koko tapahtuman tavoitteen. Yhteinen viesti esittelijöiltä oli, että tapahtuma oli tarpeellinen ja toivottiin, että se järjestettäisiin uudelleen syksyllä.

6. KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Järjestimme palautetilaisuuden Teams:ssa, jossa pyysimme palautetta osallistujilta sekä kehitysehdotuksia tulevaisuuden tapahtumia silmällä pitäen.

- Lyhyempi ja myöhäisempi aika
- Tiedotusta lisää, enemmän kohdennettua
- Vaikuttavuuden seuranta?
- Tietoiskut tapahtumassa
- Kokoonnumispaikka kohtaamisille
- Info-tilaisuuteen kutsutaan laajemmin ammattilaisia

7. POHDINTA

Usko inhimillisyyteen ja vilpittömään läheisten auttamiseen on joskus koetuksella. Ruoka-apu-tapahtuman jälkeen saimme kuitenkin todeta, kuinka pyyteettömästi ja hetkeäkään miettimättä osallistujatahot lähtivät mukaan tapahtuman toteutukseen.

Ruoka-apu-tapahtuman järjestämisessä hyödynsimme kaiken osaamisemme sekä vuosien varrella keräämämme verkostot, samalla luoden uusia ja tärkeitä kohtaamisia ja kontakteja.

Tapahtuman avulla saimme tehtyä näkyviksi hoito- ja palvelupolut kohderyhmällemme, palveluihin pääsy paranee ja tehostuu, kohderyhmään kuuluvan suunnitelmallinen eteneminen palveluissa, monialainen yhteistyö oman organisaation sisällä, mutta myös järjestö ja -yhdistysyhteistyö, asiakasosallisuus ja -keskeisyys.

Yhteistyössä on voimaa, yhdessä olemme enemmän. Kiitos vielä kerran kaikille!

8. TAPAHTUMAAN OSALLISTUJAT

- Suomenselän muisti ry
- Mello ry
- SPR
- Seniorikeskus Pettersborg
- Kokkolan suomalainen seurakunta
- Kokkolan liikuntapalvelut
- Hyvän mielen tori
- Ruoka-apu Kokkolassa
- Hyväkello
- Soite suunterveys
- Soite terveyskeskus
- Soite asiakas- ja palveluohjaus
- Soite päiväkeskus
- Soite digipalvelut
- Soite liikuntaneuvonta / Tarmoa digitarjotin
- Soite sote-palveluneuvonta
- Soite kuntoutus
- Soite fysioterapia
- Soite apuvälinekeskus
- Ahola Transport
- Kpedu
- Sammallahti Logistics
- KPO

9. MAINOSLEHTINEN

RUOKA-APU

FOOD AID

Ti 21.5 klo 10–14

Kipparihalli, Kokkola

Paikalla sinua auttamassa sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset sekä järjestöt, yhdistykset ja Kokkolan kaupunki.

Social and health care professionals as well as organisations, associations and the City of Kokkola will be there to help you.

10. HAASTATTELUKAAVAKE

Kysely Oman elämänsä sankarit -tapahtumaan osallistuville

1. Koetko saavasi tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut?

2. Jos et, osaatko kertoa miksi et saa?

3. Mikä helpottaisi palveluiden saantia?

4. Minkälaista apua tarvitset?

Kysely Oman elämänsä sankarit -tapahtumaan osallistuville, koonti vastauksista

Avoimiin kysymyslomakkeisiin saimme **95** vastausta tapahtumaan osallistuneilta. Vastaukset on analysoitu laadullisesti ja määrällisesti. Suorissa lainauksissa on nostettu laadullisesti erilaiset vastaukset esille.

1. Koetko saavasi tarvitsemasi sosiaali- ja terveystalvelut?

Avoimiin kysymyksiin vastanneista 69 kokee saavansa hyvin palveluja ja he ovat tyytyväisiä palveluiden laatuun. Vastaaajista 13 koki palveluiden saamisen olevan ongelmallista. Suurimmaksi ongelmaksi koettiin ajanvarausten menemisen heidän tarpeisiinsa nähden liian kauaksi, sekä yhteyden saamisen sotepalveluihin ja erityisesti mielenterveyspalveluihin tuottaa vaikeuksia. Taloudellista tukea osa vastaaajista tarvitsee enemmän.

Vastaaajista osa kokee, ettei saa hoitoa ja palvelua heidän päihdeongelmansa vuoksi. He kertovat kokevansa syrjintää ja heitä vältellään, vaikka he kokevat itse päihdeiden käytön sairaudeksi, johon tarvitsevat hoitoa ja apua.

"Joskus saan mutta ajat menee liian kauas."

"Sosiaalitoimisto ei oikein meinaa antaa toimeentulotukea sähkölaskuihin tai vuokraan"

"Aina ei saa sairauteen nopeaa aikaa"

"En, mielenterveyspalvelut ovat hankalia saavuttaa eikä tuen piiriin pääse. Pelottaa myös tieto, mitä voisi saada. Pelko syntynyt, kun ei ole käyttänyt palveluita."

"Päihdeongelman takia syrjitään ja vältellään"

"En täysin"

"Kyllä olen ollut tosi tyytyväinen"

"Olen saanut monipuolisesti"

"Muuten kyllä, mutta puhelinpalvelut nopeammiksi"

"Kyllä, käyn päivätoiminnassa ja kotikuntoutus käy"

2. Jos et, osaatko kertoa miksi et saa?

Vastaajista xx määrä kertoi, ettei saa riittävästi sosiaali- ja terveyspalveluja. Vastaajat arvelivat sen johtuvan mm. henkilökunnan kiireestä ja resurssipulasta ja heidän omista henkilökohtaisista ominaisuuksistaan tai riippuvuuksistaan.

"Tuntuu että niillä on niin kiire ja paljon asiakkaita"

"Kun et ole maahanmuuttaja"

"Yhdellä lääkärikäynnillä ei selviä kaikki asiat"

"Melusairaus"

"Jos et ole itse vaatimassa, apua et saa helposti"

"Hoitaja ja lääkäripula + rahapula, palvelupisteitä vähennetään"

"Toimeentulotuen, uusioperheen, ulosoton ja täysi-ikäisen erityislapsen yhdistämisen haasteisiin ei olla osattu vastata. Apua on haettu. Kysymysmerkille jäi esim. elatusmaksut sekä asuminen."

"PTH ja ESH erot, osaaminen"

"Päihdeongelman takia"

"Portin päihde- ja mielenterveyspuoli ei toimi"

"Vammaistukeni katkaistiin, vaikka minulla on perussairauksia"

"En tiedä syytä, tuskin koskaan saan hyvää ja asiallista palvelua"

"Raha on tiukalla"

"En ole tarpeeksi akuutti avuntarpeeni kanssa"

3. Mikä helpottaisi palveluiden saantia?

Ehdotuksia hoidon ja palveluiden saamiseksi ja tavoittamisen helpottamiseksi tuli avoimiin kysymyksiin paljon. Palveluista ja niiden yhteystiedoista tiedottaminen monikanavaisesti nousi merkitykselliseksi asiaksi sekä myös yhteyden otto kanavien moninaisuus ja yhteydenoton mahdollistaminen kaikille tasavertaisesti koettiin tärkeäksi.

- " Eri vaihtoehtojen laajempi tiedotus ihmisten tietoisuuteen"
- " Nopeus ja tiedottaminen valttia!"
- " Nopeampi toiminta"
- " Palvelualttiin henkilökunnan lisääminen"
- " Pitäisi antaa enempi aikaa ja pidempiä aukioloaikoja"
- " Aukiolot 8–17, iltavastaanotot"
- " Hoitaja tai ohjaajat jalkautuisivat kotiin"
- " Puhelinnumero, joka vastaa"
- " ilmoittelua ja parempaa infoa"
- " Puhelimeen vastattaisiin aina heti"
- " Puhelinnumerot Kokkola-lehteen"
- " Selvät puhelinnumerot ja yhteydenottokanavat, niitä ei välttämättä löydä ja joutuu kyselemään mihin numeroon soitan"
- " Tietoa eri palveluista esille enemmän!"
- " Kaikki Soiten palvelut yhdelle Digisivulle"
- " Toimintojen näkyvyys"
- " Tieto, mistä palveluita saa"
- "Jokaisella olis sama mahdollisuus päihde- ja mielenterveys kumpaankin puoleen"
- " Ymmärrettäis, että päihdeongelma on sairaus"
- " Digi on arvoitus, vaikeuttaako palveluiden saantia"

- " Pitkä odotus, sujuvammat palvelupolut, jonojen purku"
- " Kaikki varaukset nettiin, myös hammashuolto"
- " Jonkinlainen matalankynnyksen apu/neuvonta"
- " Matalan kynnyksen kohtaamiset"
- " Ennakoivan työn lisääminen. Yhdistyksiltä ja yhteisöiltä ei ainakaan pitäisi leikata"
- " Luukku palvelupiste takaisin"
- " Että pääsis kasvatusten asioita hoitamaan"
- " Laiskuus"
- " Asenne"
- " Tapaamiset sosiaalityöntekijöiden kanssa säännöllisesti"
- " Hoitosuunnitelmat, jotka tehtäisiin aina kaikille jotka sitä tarvii"
- " Yhteistyö"
- " Vapaaehtoistyö"
- " Yksinäisiä ihmisiä muistettaisiin"
- " Oma aktiivisuus"
- " Lisää lääkäreitä, lisää resursseja"
- "Siitä puhuttaisiin enemmän"

Minkälaista apua tarvitset?

Avoimeen kysymykseen siitä minkälaisia palveluita vastaajat tarvitsisivat, koostui vastauksissa suurin luokka mielenterveyspalveluista ja sen jälkeen taloudellisesta tuesta. Hajontaa vastauksissa oli enemmän ja niihin sisältyi niin asiointiapua kaipaavista hoitoa ja yhteisöllisyyttä kaipaavia.

"En tarvitse tällä hetkellä apua"

"Rahallista tukea, taloudellista apua"

"Toimeentulotuki silloin kun sitä tarvii"

"Siivousta"

"Ruoka ja vaate raha"

"Kuljetuspalveluun lisää matkoja"

"Digipalveluihin selkeyttä lisää"

"Saan tällä hetkellä kaiken avun ja tiedän kenen puoleen kääntyä"

"Yhteisöllisyyttä, yhteistä tekemistä"

"Diabetes on, hoitajapula olemassa ja lääkäriasiat myös huonosti"

"Neuvontaa eri asioissa"

"Digitaalisiin palveluihin matalan kynnyksen apu"

"Mielenterveyspalveluita"

"Sosiaaliapua"

"Uusi asunto, hiljainen"

"Mielenterveyskuntoutusta"

"Lääkäriaikaa terveyskeskukseen, kun on monenlaista vaivaa"

"Hammaslääkärin aika"

"Tietoa asioista sekä helpotusta saada vuokrattua asunto perheelle"

"Asiointiapu"

"Leikkaukseen pitäisi päästä"

11. HYGIENIA KASSIN SISÄLTÄMÄT TUOTTEET

12. INFO-TILAISUUDEN POWER POIN ESITYS

1

7

3

1

5

1

5

13. KUVIA TAPAHTUMASTA

Kipparihalli sisätiloja

Hammashoito

Vapaaehtoiset pakkauppuhissa

Digi-tiimi

Ruokakassit valmiina jaettavaksi

Kokkolan terveyskeskus

SPR - muurinpohjalähtö tarjoilu

Kylmäsäilytys kalusto

Avustuksista kiitollisena

Sokeria ja lenkkimakkaraa.....

Ruhtinaallisesti säilytystilaa

Pitkän ja raskaan päivän päätteeksi...

